

İNSANA ÇAĞRI

İslâm, insanı bir kere daha çağırıyor. Bakalım, insan, bu çağrıya yabancı ve ilgisiz kalacak mı?

Hemen bir dağa bitişik aydınlık bir kasabada çeşmelerin gün doğmadan insanı çağırışı gibi, baharda tarlaların çiftçiyi çağırışı gibi, şubat ayında sonsuz kar ovasının gece yarısında oyuna doymamış çocukları, arkadaşlarının dili ve sesiyle çağırışı gibi, Martin çağırışı gibi, Haziranın çağırışı gibi, İslâm, insanı çağırıyor.

Bakalım insan, bu çağrıya yabancı ve ilgisiz kalacak mı?

Batıya koşan Afrika'yı, İslâm, Doğuya çağırıyor. Bir gecenin ayak yürüyüşüyle koşan siyah ırkı, İslâm, seher aydınlığına çağırıyor. Doğuda duran Çini, Batıya çekiyor. Bakalım, bütün bir insanlık, Merkezde İslâm'da toplanacak mı?

Müslüman babadan ve Müslüman anadan gelen, dünya kütüklerine Müslüman diye kayıtlı, birbirini Müslüman adıyla çağırın, ama İslâm hariç, kaç yol ve kaç yön varsa o yöne doğrulan ve yola dalan, kurt görmüş koyun sürüsü gibi bir doğuya bir batıya koşuşan Müslüman kütleyi, İslâm, yeni bir dirilişe çağırıyor. Bir paradoks dilini kullanarak diyelim, vakit gelsin görelim, Müslümanlar İslâm'ın çağrısına kulak verecek mi?

Kur'an, canlı, diri ve kutsal diliyle çağırıyor, kadim yapraklar arasından. Namaz, vücutlardan ve ruhlardan bir Cebrail nefesi gibi geçerek çağırıyor. Oruç, bir ilkbahar bulutu gibi şehirlere iniyor ve suya hasret insanları çağırıyor. Kâbe, anıt bir meşale gibi, yolların en birikmiş kavşağında, çağırıyor. Buyruk çağırıyor, yasak çağırıyor. Farz ve sünnet, hazır ve gayb çağırıyor. İslâm çağırıyor.

İsrafil'in surundan daha kesin bir sesle İslâm çağırıyor. Ama Allah'ın sağırlaştırdığı kulağa kim sesini işittirebilir?

Batı Medeniyetleri sonbahar yapraklarını döktü. Her yer güneşte yanmış yaprak kızılığı içinde. Akşam geldi, dağlar kurşunlaştı. İnsan bir kere daha o yakıcı yalnızlığını duyuyor. Doğu Medeniyetleriyse, bir fosil ölümü içinde, arkeolojik bir konudur. İşte şimdi Sina Dağı'ndaki ateş, yanmış insanı çağırıyor. Beşikteki çocuk konuşuyor. Doğuran kadından değil, çağrıyı ondan dinlemeli. Ağaçtan putlar, ateşte çatır çatır yanacak kadar kurumuşlardır ve onların odun olarak kullanılacağı «büyük kış» da gelmiştir. Çocuk İbrahim balta kullanacak yaşa ulaştı. Peygamber Hira Dağı'ndan inmiş, örtüleri bir yana fırlatmış. Denizlerin mürekkep ve ağaçların kalem kesilip yazsalar önünde bitecekleri tükenmez kutsal sözler Mekke'de, Medine'de, bütün ufuklarda çınlıyor.

İnsansa, kutlu rüyalarından bile uzakta, uyumaktadır. Şafak gelmiş kapıya dayanmış, bıçak boğazda, güneş ırmakta, kuzu annesinin memesine yaklaşmakta. Yine de insan uyumaktadır.

Dağların, kâğıt tomarları gibi bir toplanmadığı kalmış, suların bir yedi kat yerin dibine batmadığı kalmış, Buğday başaklarının bir saman bitkisi olmasına ramak kalmış. Makinayla insanın ikiz kardeş olması gün meselesi.

İnsansa, kurtarıcı çağrıyı duymamakta direniyor.

MÜSLÜMANA ÇAĞRI

İslâm önce Müslümanı çağıracaktır elbet. O, her şeyden önce, Müslümanın kendine dönmesi için yükseltilmiş bir sestir. Av ve savaştan önce av ve savaş borusu öter. Boru çalınır ve avın olsun, savaşın olsun bütün üyeleri ilkin kulak kabartırlar, sonra, önceden konuşulmuşçasına bir yerde toplanırlar. Sonra av başlar. Hakikatin eşsiz avında insanı avlamak için av ve savaş güçleri olan gerçek inanmışlar kadrosunun oluşması gerekir. Bu kadronun yapı kaynağı elbet Müslümanlardır. Fark fark İslâm'dan uzaklaşmış ta olsa, yine av kokusu ve savaş tozu onların üstündedir. Kimileri baba katında Müslümandırlar, kimileri dede katında. Kimilerinde Müslümanlık bir folklor, kimilerinde sararmış bir vesika, hattâ kimilerinde utanç ta olsa, bu kutsal mirasın taşıyıcıları yine de onlardır. Ola ki, av borusunun sesini duyunca çoktan unutmuş gibi oldukları bu ses çok tatlı anılarla onların yüreklerinde geçmiş ve kaybolmuş mutlu zamanı canlandırırsın ve diriltsin. İçlerinde artık yosun bağladıkları yatakları dürsünler ve kendilerine dönsünler. Müslümanın kendine dönmesi kültür ve medeniyet hamlesini yeni baştan İslâm'a ayarlaması demektir. Bunun da en büyük belirtisi, düşüncesi onun kültürüyle yoğrulacak, keskinleşecek ve tazelenecek, davranışı, İslâm'ın çizgisinde gelişecek ve onun

cihat ve aksiyonunu yüklenecektir. Yüreği, İslâm içtenliğiyle kabarcak, yaşantısı İslâm yaşantısı olacak, çağ, İslâm'ın değer yargılarıyla yorumlayacak, sorumluluğu İslâmcı bir anlam kazanacaktır. Bu bir çile demektir. Müslümanların İslâm'a yeniden dönüşleri, Kur'an-ı yeniden bulmaları, hadisi ve sünneti yeniden anlamaları, klâsik İslâm düşünce ve teorisini, çağdaş İslâm düşüncesini, tarihî İslâm pratiğini şuura getirmeleri demek olacaktır. Gelenekleşmiş bölümler yıkılacak, çatışmalar durdurulacak, sapmalar düzeltilecek, yeni, diri bir İslâm insanı ortaya konacaktır. Bu insan, bütün hayatını İslâm'ın dirilişine adayacaktır. Bu ülkelerden, bütün dünyanın gözü oralara çevrilecek şekilde İslâm yeniden fışkıracaktır. Bunlar, ikinci ilkler olacaktır.

Müslümanların kendine dönüşmesi, başka bir kültüre dönüşmelerinden belki daha güç, ama tek kurtuluş umutları olacaktır. Bu ne bir doğal gelişmeyle, ne de bir devrimle olabilir. Bu olsa olsa, üstün, derin ve samimî bir sesin çağırışıyla başlayan köklü bir dirilişle olur. Bunun şartları yeni bir diriliş kadar komplekstir. Ama, baharda toprağın kabarcığını hiç bir güç durduramaz ve geri çeviremez. Sabah geldi mi uyuyan her canlı da mutlaka uyanacaktır. Sûr çalındı mı bütün ölümler de dirilecektir. Yaratıcının vâd ettiği geri döndürülemez bir kader şartı ve dönümdür bu.

Tarihin bütün yükü bu neslin omuzlarındadır. Bunu yüklenen var olacaktır. İslâm'ın Müslümanlara çağırısı, bu ağır ama şanlı yükü omuzlamaya çağrıdır.

Bir imam gelecek ve Tarihle birlikte diyecektir ki :

Müslüman, derinleş. Eşyaya olduğu kadar insana ve toplumlara doğru da derinleş. Öyle derin ol ki, şendeki çekim gücü, eşya ve insanı bir vehim dünyasının buğuları gibi senin sularına çeksin... Bir ikinci vakti, Galata Kulesini arkana almış, Köprüde, Yenicami'ye doğru yürürken, yanından geçenler, bir bakışta, yeryüzünde henüz gerçek bilgisini taşıyanların tükenmediğini anlasınlar. İnsan, beş yüz yıl önce İstanbul'da, bin yıl önce Bağdat'ta, bin üçyüz elli yıl önce Mekke'de, bin dokuz yüz yıl önce Kudüs'te, üç bin yıl önce Mısırdaki, dört bin yıl önce Babil'de üstün insanın bulunduğunu bilir de, kendi gününde yaşayacağına inanmaz. Sen, derinliği öylesine yüklen ve getir ki, her insan bu derinliği kendi derinliği sansın, şuuraltında bir umut buğusu, gerçek insana bir gün rastlayacağı güvenini kaynatıp dursun. Senin derinliğinden topluma boz bulanık öyle bir cemre düşün ki, gözüyle görmese, kulağıyla işitmese, eliyle tutmasa bile gerçeğin var olduğunu, kubbelerde çınladığını, kemerlerde bir örgü olduğunu duysun ve sezsün insan. Namazda, oruçta, zekâtta, hacda, hac yollarında derinleş. Akşam vakti, güneşin batışından paniğe kapılan kuşların çığlıklarında, sabah, dağ doruklarından günün huzurunu getiren yumuşak ışıkların gümüşsü tüylerinde derinleş. Trajik olma, trajedide derinleş. İstekle kan akıtma, akan kanda derinleş. Çocuğunu hep teknik öğretime koşturuyorsun, çağın alışkanlıklarına ve eğilimlerine uyarak. Onu edebiyata ve düşünceye de yönelt.

Müslüman, şuurlaş. Çileleş ve şuurlaş. Hz. Hüseyin'in sırf bir dünya günü görmek için şehit olmadığını bil ve şuurlaş. Din ve gerçek için ebedi bir modeldir sana O. Komünizmin senin insanı eritmek için nasıl anlar ve karıncalar gibi çalıştığını gör ve bu ağı parçalamak için şuur kılıcını keskinlet. Hristiyanlığın, kendi ülkesindeki yenilgisini senin ülkedeki zaferle kapatmaya çalışan Papalığın ihtirasını sez. Şuur yığınağı yap. Doğuyu, Batıyı tanı. Geçmişini iyi bil ve geleceğini iyi düşün. Zamanın her atomunda tarih dolduran bir av yap. **Şuurlaş, şuurlaş, öyle şuurlaş ki**, dıştan gelen her yıkış plânının daha ilk maddesi açıklanmadan, sen son maddesini söyleyeceksin. İlerleyişlerinde metrelerine kilometrelerle cevap verecek bir şuur gerek sana. Şuurunu öyle bütünleştire ki, içine yabancı hiç bir madde karışmasın ve orada küf bağlamasın.

Müslüman, birleş. Bir tek el, bir tek gövde ol. Bir tek şuur ör. Sımsıkı birliğe ermeden, lâmban yanmaz. Tüten bacalar, akşamları yanan lâmbalar, oda ışıkları, hep aynı ailenin bacaları ve lâmbaları gibi olsun.

Erdemlikte en yüce olmalısın ki, peşin hükümle seni aşağı görmeye gelen kendi aşağılığını görsün.

Müslüman, İslâm'ı öyle sağ ve diri, canlı yaşa ki, seni öldürmeye gelen sende dirilsin.

YAHUDİ'YE ÇAĞRI

Yahudiler, binlerce yıldır bir Mesih (Diriltici) beklerler. Onlara göre, bu diriltici gelecek ve onları kurtaracaktır. Bu, Mısır ve Babil esaretleri zamanında doğmuş, bu esaretlerden kurtulduktan sonra da ortadan kalkmamış bir inançtır. Hâlbuki bir değil birçok kurtarıcı gelmiş ama onlar ırk gururları ve tarihi saplantıları yüzünden onları inkâr etmişlerdir. Maddî bakımdan kurtarıcı bekliyorlarsa niçin

bekliyorlar, dünya nimetleri bütün onların elindedir. Siyasî bakımdan bekliyorlarsa niçin bekliyorlar, aşağı yukarı gizlice dünyayı idare edenler onlardır, gizli dünya devletini kuranlar onlardır. Yurt istiyorlarsa, çağın en büyük faciasını bir fantezi uğruna işlemekten çekinmeyerek bir milyon Müslümanı yurtlarından koğmuş ve oraya yerleşmişlerdir. Din ve iç dünya açısından bekliyorlarsa —ki bunu asla kabul etmeyeceklerdir, o kurtarıcı gelmiştir. İşte İslâm. Dinleri donmuş ve katılaşmış, kapalı bir din halini almıştır. Dünyanın bütün güçlerini kendileri ellerinde bulundurdıkları ve dünya acılar içinde kıvrandığı halde ne din, ne madde güçleriyle buna bir çare bulmaya çalışmaktadırlar. Yürekləri katılaşmış, daha kötüsü marazileşmiştir. **İrk gururu onlara insancıl olmanın bütün yollarını tıkamıştır. Kafka'da yankılanan bunalım budur.** Büyük filozofları **Martin Buber**'in denemesi felsefe sınırları içinde kalmış, Yahudi kültürünü ümanist bir yöne çevirememiş, Yahudi'yi olumlu bir çerçevede insanlığı inşa işine katamamıştır. Bundandır ki, **Yahudiler nice dünya nimetlerine boğulurlarsa boğulsunlar, ruhlarındaki bu ukde çözülmemektedir.** Yahudi ruhu köklü bir değişime uğramadıkça bu ukdeden kurtulamayacaklar, isteseler bile insanlarla ilgilerinde sömürme eğilimlerini yenemeyecekler, bir gün de şu veya bu ülkede bir öç patlamasıyla karşılaştıkları zaman bile onun gerçek sebep ve anlamına eremeyeceklerdir. Yahudi ruhundaki kördüğümü ikiye biçerek çözecek ışık kılıcı Kur'an'da bulunuyor, bunu bir anlasalar. Kabiliyetlerini, ırklarının özelliğini belirten yine Kur'an'dır. İnsanlık evrenine en mümkün merhametle katacak olan yine Kur'andır, bunu bir bilseler. Hz Musa'nın parmağı Kur'anı işaret ediyordu. Dünyanın bütün güçlerini ellerinde bulundurdıkları halde, dinlerine en ufak bir ügi devşiremiyorlar, dinleri böylesine ırklarıyla kaynaşmıştır.

Yahudi ırkı, kendisi istemese bile, insanlığın durumundan ötürü büyük bir değişikliğe uğramak zorundadır. Son çağlarda bütün ihtilâl ve devrimlerde oynadığı rolle insanlığa ancak negatif yönden entegre olmuştur. Bu tarihî gerçek onun insanlığa olan ihtiyacının şiddetini göstermiş ama çare ve şifasını verememiş, hattâ insanlıkla Yahudiliğin arasını onarmayı daha da güçleştirmiştir.

İşte İslâm, namaz ve oruç, öte dünya inancı, bütün insanlık gibi Yahudiliği de hakikata, kurtuluşa, kurtulduktan sonra da kurtarmaya çağırıyor.

Hz. İbrahim'in çoktan kaybettikleri izini bu yolda bulacaklardır, arasalar.

HIRİSTİYANA ÇAĞRI

Yahudilerle Hristiyanlar arasında fark şurada: Yahudiler Tanrının kendilerine ait olduğuna inanırken Hristiyanlar sözde daha alçakgönüllü davranarak Tanrının değil de oğlunun kendilerini kurtardığına inanırlar. İslâm onlara anlatmıştır: **Tanrı ne yalnız onlara, ne yalnız bunlara ait, hepimize aittir.** Daha doğrusu, biz, bütün insanlar ve yaratılmış ne varsa, hattâ yokluk dünyası bile yalnız O'na aittir. O'nun tasarrufundadır. İnsanlar arasında hiç bir kişi, hiç bir ırk, hiç bir topluluk, hiç bir kütleye Tanrılığı bakımından bir ayırım gözetmemiştir. Oğluyse yoktur. Bununla bir yakınlık sembolize ediliyorsa, baba-oğul parabolüne ne ihtiyaç var? Şüphe yok ki, Allah, insana, bir babanın oğluna yakın olmasından daha yakındır. Hatta, bir insanın kendine bile kendisinden daha yakındır. **«Biz size şah damarınızdan daha yakınız»** âyeti bunu gösteriyor.

Hristiyanlık Roma'yı alt etmiştir ama Roma da Hristiyanlığı alt etmiştir. Birbirini karşılıklı değiştirmişlerdir. Böylece Hristiyanlık kurtarıcı din özelliğini kaybetmiştir. Katolik katılaşması Hristiyan lığı büsbütün çıkmaza sokmuş, protestanlık devrimi bir anlamda kurtuluşa doğru bir adım atma anlamına gelmişse de, bir anlamda da katolikliğin sertliğine tepki olarak dinsizliğe açılış demek olmuştur. Ortodoksluk evrensel olamamıştır. Hristiyanlık, üyesi toplumlar bütün dünyayı ele geçirince etkisini bütün bütün artıracığına yitirmiş, insanlığın ezilmesine engel olamamış, çağdaş dramın baş sorumlusu bir kütlenin dini olmakta devam etmiştir. Son yüzyıllarda yetişen bütün filozofları, düşünürleri, önderleri, şair ve sanatçıları, yarı yarıya Hristiyanlıktan uzaklaşmışlardır. Bütün bir entellektüel dünyasıyla bu derece gevşek bir ilgiye sahip bir din insanlığı kurtarmak iddiasında daha fazla direnemez. Nitekim Papalık, Hristiyanlığın ölümü demek olan komünizme bir taviz vermek zorunda kalmıştır.

Batı dünyasında, hattâ doğu Hristiyanlık dünyasında yeni bir din devrimine büyük ihtiyaç vardır. Bu devrim, Yaratıcıyı tam bir tevhit ve tenzihle kabul etmekten başka ne olabilir? Yani İslâm'a dönmekten, İslâm'ın çağırışına uymaktan, bütün peygamberleri tanımaktan başka.

Sağlam bir öte ve ebedîlik inancı olmadan din din olabilir mi? Yahudiler öteye inanmazlar. Hristiyanların öte inancı ise, bir fanteziden öteye gitmez. Hesap verme şuurunu, karşılık görme inancını taşımazlar. Bu metafizik temel olmadan dinlerinin din olarak ayakta durmasına ve etkili olmasına da imkân elbet bulunmaz.

Yahudiliğe olduğu gibi Hristiyanlığa da yönelen İslâm'ın çağrısı diyor ki:

Gelin gelin, gerçek Allah inancı etrafında toplanalım.

Gelin gelin, öteye inanalım.

Gelin gelin, hesap vermeye hazır olalım.

Gelin gelin, bütün kitapları tanıyalım.

Gelin gelin, bütün peygamberleri birlikte selamlayalım.

Gelin gelin, şeytanla, tanrı ve din tanımazlarla, kötülükle elbirliğiyle savaşalım.

Gelin gelin, Allah'ın görünmez dünyasının kudret erleri olan meleklerle inanalım ve onların yardımıyla donanalım.

DOĞULULARA VE AFRİKALILARA ÇAĞRI

Batılılaşırken veya batılılaşmanın başka bir türü olan komünizm yönüne saparken kendi gelenek ve dinlerinden de sıyrılan doğulu birçok ülke, en geç önümüzdeki çağ içinde büyük ve onulmaz bir inanış kriziyle çalkalanacaktır. Yetişkin İslâm öncüleri çıksaydı bu gerçeği hiç unutmayacaklardı. Hiç bir insan topluluğu dinsiz olamayacağına göre, ilerde bu ülkeler yeni ve canlı bir din seçme durumuna geleceklerdir. Bu seçmede şüphe edilemez ki, İslâm ön plân alternatiflerinden olacaktır.

Çok vakit vardır ki, **Çin ve Hint dinleri bir din olmaktan çıkmış, bir ahlâk ve metafizik halini almışlardır.** Yeni durum, bunların büsbütün terkedileceğini gösteriyor. **Buda'yı tanrılaştırma, inek kültü, imparatorun güneş tanrı soyundan gelmesi, tenasüh gibi inançlarıyla bu doğu dinleri ergeç ölmeye mahkûmdur.** Bugünkü kültür değişimleri bu ölümü hızlandırmıştır. Bu tür kültürler bir kere ölünce bir daha da dirilemezler. Çünkü sağduyuya, gerçeklere aykırıdır.

İslâm'ın doğuya doğru çağrısı, yanlış ve pörsümüş dinlerini bırakırken, ikinci bir yanlışlık yapıp bu sefer de batının bâtıl dini olan Hristiyanlığa saplanmamalarını belirtme ve evrensel tek gerçek din olan İslâm'a gelmelerini isteme yönünde olacaktır. Bu çağrı, ateş dininin de, güneş dininin de, Allah'ın dini yanında kül haline geleceğini doğululara anlatacaktır.

Afrikalılar klan medeniyetinden çağdaş medeniyete geçerken çok hızlı bir değişime uğramaktadırlar. Klan ölürken, klan putları ve klan kâhinleri de birlikte ölmektedir. Bunun sonucunda Afrikalılar dinsizlikle din değişimi arasında bir seçme yapmak durumuna gelmişlerdi. Gelişen oluş gösteriyor ki dinsizleşmiyorlar, yeni bir dine giriyorlar. Bunun da sosyolojik sebebi, medeniyet seviyeleriyle çağdaş medeniyet arasında açık ve seçik bir fark bulunması olsa gerek. Ve ne mutlu bir oluştur ki, bu yeni medeniyet üyeleri hemen hemen kendiliklerinden İslâm'a sarılıyor. Kur'an'da çekirdeklenip boy atmış olan İslâm'ın çağrısı, böylece Afrika'da günden güne ağızlardan ağızlara ulaşmakta, İslâm'ın ışıklarıyla her- gün bir Afrika ırmağı Allah diyerek çağlamakta, her bahar, İslâm bad-ı sabasını Afrika ülkelerinde estirmektedir. İslâm'ın çağrısı dünyanın her tarafında en yüksek tonuyla duyulduğu ve yükseldiği gün Afrika'nın dipdiri bir İslâm kıtası olduğu gün olacaktır.

İSLÂMİN ÇAĞRISI DİN VE TANRITANIMAZLARA ÇAĞRI

Çin ve Rusya gibi eski dindar ülkelerde çağın başından beri yayılmaya başlayan komünizm dine karşı bir tutum içindedir. Henüz romantik dönemini yaşayan bu deccalsı ideoloji, dine karşı saldırılarından bir gün bile vaz geçmiyor. Ama şüphe yok ki, bu durum sonuna kadar gidemez. Dinin, insanın ilkel çağında, bilimin yokluğunda sırf bir evren yorumu olarak doğduğu iddiası oldukça basit bir iddiadır ve dinin karmaşık, derin gerçeğini açıklamaktan uzaktır. Madde içi teknikte ileri de olsa dinden kopmuş bir medeniyetin barbarlığı açıktır. İnsanoğlu, bilimde ve sanatta ilerledikçe, soyut kavramlara ve yaşayışlara daha yaklaşacak ve din ihtiyacı gözle görülür bir hal alacaktır. Bazı ilerlemeler sırasında dinden kopuşlar gibi görülen şey, gerçekte geçicidir ve sadece din buhranının bir anlık enstantanesidir. Rus feza pilotunun, **"Göğe çıktım, fakat orada Tanrıya rastlamadım."** sözü ilk bakışta dinle ne kadar alay anlamı taşırsa taşırsın, gerçekte din ihtiyacının ters taraftan ortaya en kesin ifadesiyle çıkmasından başka bir şey değildir. Bu bir barbar mantığıyla, aslında göğün daha ilk

basamaklarında Tanrıyla karşılaşacağı ve cezaya çarptılacağı korkusunun korkmazlık zırhına bürülü tezahürüdür. O feza pilotu bir gün, Tanrıyla yalnız gökte değil yerde de karşılaşabileceğini, insanın göğe çıkmasının bir suç olmadığını, göğün tanrı ülkesi, yerin insan ülkesi olmayıp hepsinin Allaha ait bulunduğunu öğrendiğinde dine dönebilecektir. Bunu öğretecek olan da İslâm'dır ve İslâm'ın ebedî olan çağrısıdır. (s.51-63)

SEZÂİ KARAKOÇ- "GÜNLÜK YAZILAR-III " (1996) ESERİNDEN

UMUT

Çevresindekiler Hazreti Mevlana'ya:

«Efendimiz! Bu Moğollar buraya öküz sırtında geldiler, ellerindeki silâh da sopadan ibaretti. Bizim altımızda ise en cins Arap atları ve elimizde en keskin Şam kılıçları vardı. Böyleyken onlara yenildik. Şimdi üstelik Arap atlarına binili olan onlar, Şam kılıçları da onların belinde. Artık yenilmelerine ve bizim kurtulmamıza nasıl imkân olabilir?» diye ümitsizlik içinde soruyorlar. Yine de onun kutlu ağzından bir umutlu söz işitmek istedikleri ve böyle bir umudu da ancak onun verebileceği inancım taşıdıkları anlaşılıyor.

O zaman, Büyük Veli, aynı zamanda büyük bir keramet olan, tarihî spritüalizm diyalektiği de diyebileceğimiz bir usul ile Moğolların gelişi ve kalışı olayını tahlil ve açıklama olarak buyurdular:

«Moğollar, dağlık bir bölgede son derecede güç şartlar içinde hayatlarını sürdürüyorlardı. Bunlardan bir kısım tüccar, Harzem Ülkesine gelmiş, keten cinsinden biraz giyecek alıp gitmek istemişlerdi. Fakat her türlü nimet içinde olan Harzemliler bunu bile onlara çok görüp hükümdarlarına bu adamları şikâyet ettiler. Hükümdar da bu adamları öldürttü. Ve bundan sonra Moğolların kendi ülkesine girmesini yasakladı. O zaman Moğolların hükümdarı bir mağaraya kapanıp on gün oruçlu olarak kendisine ve kavmine bir yol göstermesi için Allah'a yalvardı. Allah bu içten yalvarışlara karşılık olarak onları zalim ve mağrur kavimlere musallat etti. Onlara yenilmez bir güç verdi. Fırtına gibi, yıldırım gibi, sel gibi dağlardan inip başta Harzem Ülkesi bütün zengin ve mamur ülkeleri işgal ettiler ve yıktılar. Bu sebeple, binekleri öküz, silâhları sopa olduğu halde bineği Arap atı ve silâhı Şam kılıcı olan bizi yendiler. Fakat şimdi bu zaferlerinin sonucunda dünya nimetlerine onlar daldı. Şimdi bindikleri Arap atının üstünde, bellerinde de en keskin çelikten kılıçlar olduğu durumda, mağrur ve yenilmezliklerine inanmış bir şekilde gaflete düştüler. Bizse eski hatalarımızı anladık. Pişman olduk ve tövbe ettik. Bu durumda, Allah'ın onları yenmemiz için gerekli gücü bize bağışlayacağı muhakkaktır. Moğollar yıkılacak ve devrileceklerdir.»

Şimdi İslâm dünyası da benzeri bir umutsuzluk içinde bulunduğundan Avrupa'ya, Batıya, Rusya ve Çine karşı, bu dev güçlere karşı bugünkü zayıflığıyla nasıl direnebilir? Hele hele nasıl tekrar ayağa kalkıp dirilebilir? gibi bir düşünce ve soru her entellektüelin içinden geçmiyor değil.

Görünüş budur. Ancak, umut umutsuzluğun olduğu yerde başlar. Çektiğimiz ıstırap, bir çileye, çile de olgunlaşmaya dönüşürse yeni bir oluşun kapısı açılacaktır. Bu da yükselmeğe doğru bir açılış olacaktır.

Batı dünyası ve Komünist dünya mağrur ve zalim, İslâm dünyası ise mağdur ve mazlûm durumdadır. Şüphesiz Allah zalime değil, mazlûma yardım edecektir.

ZULÜM ASLA UZUN SÜRE DEVAM EDEMEZ. ÇÜNKÜ DEVAM EDEBİLMESİ İÇİN GENİŞ ÇAPTA BİR DÜZEN KURMASI LÂZİMDİR. ADALET İSE HER DÜZENİN GEREK ŞARTIDIR. BÖYLECE, ZULÜM YAŞAYABİLMEK İÇİN ADALETE MUHTAÇTIR GİBİ PARADOKSAL BİR SONUÇ ÇIKIYOR. BU İHTİYAÇ DA ZULMÜN KENDİSİNE SON VERMEK ANLAMINA GELİR. ÇÜNKÜ ADALET ZULMÜ NİÇİN YALATSIN? TAM TERSİNE, YAŞATACAĞINA ONU YOK EDER.

İslâm Dünyası, insanlığın en mustarip, en çilekeş, en masûm ve mazlûm bölümüdür. Her ne kadar şimdi çektiklerimiz geçmişteki suç ve günahlarımızın karşılığı ise de kendimize gelip, tövbeler ve pişmanlıklarla ilâhi af ve merhametin kapısına varırsak, uğradığımız katliamların, soygunların, hakaretlerin, eziyet ve zulümlerin yeter ceza sayılarak bağışlanmamız umudu kuvvetlidir.

Susuzluktan kurumuş toprakları kurtarmak için yağmur duasına koşan insanlar gibi, ruhlarımızın içinde, kısırlaşmış dehamızın tekrar ışıldaması ve hayat damarlarına kavuşması için Allah'ın kapısına varalım, dualar ederek yalvaralım. İnsanlığın iyiliği için Firavun'a bile gerçek rüya gösteren, Moğolları

da suçlu insanlığın sırtında kırbaç gibi kullanan Allah, Müslümanlara eski büyük günlerini gösterecek güçten mi mahrumdur ?

Hâşâ !

İkinci Cihan Savaşında hiç beklenmedik şekilde Avrupa'nın başına Almanları bir belâ olarak indiren ilâhi takdir, bize de uyanmak fırsatını bağışlamadı ve İslâm dünyası bundan azıcık yararlanmadı değil. Ama bunu gereği gibi değerlendirmedığımız de bir gerçek.

İslâm dünyasındaki bazı inanç görüş ve düşünce akımları, insanlığın muhtaç olduğu yeni oluş ve dirilişin tohumlarıdır. Müslümanlar ve bütün insanlık onları değerlendirmesini bilirse bir çıkmazdan bir çıkışa erecekler demektir. (s.83-85)